

“ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਿਆਮ ਫੇਰੀ ”

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਿਆਮ ਫੇਰੀ

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library has been created with the approval and personal blessings of Sri Satguru Uday Singh Ji. You can easily access the wealth of teaching, learning and research materials on Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library online, which until now have only been available to a handful of scholars and researchers.

This new Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library allows school children, students, researchers and armchair scholars anywhere in the world at any time to study and learn from the original documents.

As well as opening access to our historical pieces of world heritage, digitisation ensures the long-term protection and conservation of these fragile treasures. This is a significant milestone in the development of the Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library, but it is just a first step on a long road.

Please join with us in this remarkable transformation of the Library. You can share your books, magazines, pamphlets, photos, music, videos etc. This will ensure they are preserved for generations to come. Each item will be fully acknowledged.

To continue this work, we need your help

Your generous contribution and help will ensure that an ever-growing number of the Library's collections are conserved and digitised, and are made available to students, scholars, and readers the world over. The Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library collection is growing day by day and some rare and priceless books/magazines/manuscripts and other items have already been digitised.

We would like to thank all the contributors who have kindly provided items from their collections. This is appreciated by us now and many readers in the future.

Contact Details

For further information - please contact

Email: NamdhariElibrary@gmail.com

kirpal.singh.chand

" ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਪਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਿਆਮ ਫੇਰੀ "

(ਭ: ਮਾਰਚ 1932)

ਮਨਗਲ: ਪੁਰਖ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਿਆਮ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨੀ ਵਿਚ ਘਾਣੀ (੨੨)

ਵੇਰਾਂ ਦਰਸਾਨ ਦੇ ਕੇ ਭੁਭੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤ-ਮਾਰਗ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਰਜਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਚਖਸ਼ਾਤ
ਜੋ ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਅਦੀ ਕਰ ਗਏ ਉਹ ਇਕ ਥੇ-ਸਿਆਮ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੀਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ
ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗੁਰ-ਸੱਚੀ ਨਜ਼ੀਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਵਰੇਜਨਾ ਨਿਤ ਨੇਮ (ਨਾਮ ਸਿਆਰਨ)
ਸਮੇਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੁਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਤਰਗੇਬਨ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਚੰਦਰ ਦੇ ਫੈਲਿਆਂ ਸਮੇਂ ਰੀਕਾਰਡ
ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਵੇਰੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਕੁਝ ਦੇਸਵਿਖੇ ਰੀਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ "

ਗੀਬ-ਨਿਬਜ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਿਆਮ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਜਨਵਰੀ ਸੰਨ 1934 ਦੇ
ਅੰਤ ਵਿਚ ਦਰਸਾਨ ਦਿੱਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ-ਸੰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹੋ ਚੋਲਤੀਆਂ ਮਾਰਦਾਸ ਤੇ ਤਾਰ
ਗੀ' ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਇਸਦੇ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ॥ ਸੰਨ 1933 ਵਿਚ ਚੰਦਰ ਗੰਢੇ ਸੇਠ ਮੰਗੇਸ਼ੀਆ
ਜੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਬਾਝੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਵਿਚੋਂ ਸਨ ਉਹ ਜਿਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਰ ਹੋ ਗਏ ਤੇ
ਕਾਕੀ ਤਰਲੀਫ਼ ਘਾਈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹ ਰਿਤਵਨੇ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੀਬ ਨਿਬਜ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਚਖਸ਼ਾਤ ਕਰਨ, ਦੋ ਮਾਰਗਤਾ ਚਖਸ਼ਾਤ, ਮੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਮੇਲਾ ਰਹਾਂ ਤੇ ਇਸ ਮੇਲੇ
ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਗੁਰੂ ਸੰਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਜੱਥੇ ਸਮੇਤ ਦਰਸਾਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਸੇ ਪਰਥਾਵਿ ਰਾਜੀ
ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ-ਸੰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਰਾਹੀਂ ਬਿਨੈ ਕਰ ਕੇ ਕੀਤੀ ॥ ਦੂਜੀ
ਚੋਲਤੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਜੋ ਪਰਮਸਾਜ਼ਾ ਚੰਦਰ ਵਿਖੇ ਹਰ ਪਾਸੇ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਾਨ ਨਾਮਤ ਅਖੰਡ-ਪਾਠ ਜੋ ਘਰੁਤ ਸਾਰਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਤੇ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਰੀਕਾਰਡ ਤੇ ਰੀਕਾਰਡ ਕਰਨ ਤੇ ਘਾਟ ਪਰਮਸਾਜ਼ਾ ਦੀ ਚੰਗੀ ਛੱਤ ਤੇ ਸੰਗਤ ਦੋਠੇ ਵਿਚ
ਵਰਦਾਰ ਦੀ ਕਰਦੀ ਤੇ ਇਸੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਗਤ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਆਈ ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ
ਚੰਦਰ ਵਿਚੋਂ ਵਿਗਰ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਘਰੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਚਾਰ ਦੇਸ਼ ਜਾਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਾਨ
ਕਰਨ ਤੇ ਅ-ਸਮਰੱਥ ਹੋਣ ਕਿਉਂ ਨਾ ਗੀਬ-ਨਿਬਜ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ-ਸੰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਚੋਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ
ਜੋ ਚੰਦਰ-ਨਿਵਸੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਅਰਜ ਪਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦਰਸਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਰਿਪਾਰਤਾ ਕਰਨ ॥

ਇਸੇ ਪਰਥਾਵਿ ਇਕ ਚੋਲਤੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖਕੇ ਰੇਲਿਆਂ ਸਿਆਮ ਤੇ ਤਾਰ ਗੀ' ਦੀ ਅਰਜ ਕਰ ਕੇ ਕੀਤੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੁਣਾਈ-ਜਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸ੍ਰੀ ਜੀਵਿਆ ਤੇ ਛਾਹ ਦੀ ਸਾਜ਼ੀਦਗੀ
ਰਸਤੇ ਆਉਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੇ ਇਹ ਹੋਰ ਉਪਗਾਨ ਕੀਤੀ ਜੋ ਰੇਲਿਆਂ ਪਰਮਸਾਜ਼ਾ ਵਰਗੇ ਅੰਤ
ਕੀਤੀ ਤੇ ਪਰ ਪਰ ਸਿੰਘ ਭਾਉਤੀਆਂ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜੋ ਸੇਠ ਮੰਗੇਸ਼ੀ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਬਿਨੈ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਰਦਾਸ (ਕੀਤੀ) ਕੇ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਚਖਸ਼ਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਤਾਰ ਗੀ' ਪਰਚਾਰਗੀ ਦਾ ਉੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵਿਚ ਸਾਧ ਸੰਗਤ
ਨੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਘਰੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਰੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ
ਪਰਗਟ ਕੀਤੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਕਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਪਰਮਸਾਜ਼ਾ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਈਆਂ ਵਲੋਂ ਇਕ ਖਾਸ ਕੈਰਟ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਪਤੀ ਕੀਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਬਤ ਲਿਖਤ ਉਪਰ ਕਈਆਂ ਦੀ ਵਰਣਕੇ ਕਈਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਵੇਲੇ
ਵੇਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਦ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਚੰਦਰ ਵਿਖੇ 10 ਜਨਵਰੀ 1934 ਨੂੰ ਦਰਸਾਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਾਨ ਦੇਣ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਦਰ ਵਿਖੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ
ਸੀ ਅਤੇ ਗੀਬ-ਨਿਬਜ ਜੀ ਦੇ ਸੁਆਗਤ ਕਈ ਵੀ ਸਭ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਪੱਤਰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੇ ਪਰਚਾਰ

ਉਸਦੇ ਸ: ਇਸਦਾ ਲਿਖਿਆ ਨਾਮ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਨਾ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਦੇ ਹੋਰ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਾਨਣ
 ਦੇਸ ਦੀ ਸੀਤੀ ਉਦੇਸ਼: ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਅਖੀਰੀ ਸੰਸਕਾਰ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਰੰਤੂ ਉਸਦੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੀ ਅੰਸ
 ਪਰ ਸਨ ਤੇ ਦੋਹ-ਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਖਿਸਾਫ਼ ਵੇਚੇ ਹੋਰ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਾ
 ਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਫੁਲਦੀਰ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਉਸਦੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਆਏ ਉਦੇ ਗੋਆਨੀ ਘੀਤਮ ਲਿਖ ਜੀ ਦੀ
 ਗੁਰੂ ਲਿਖ ਸਤਾ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਬੀਰੋ ਦੇ ਗੁਰੇਣ ਬਣੇ ਸ: ਰਾਮ ਲਿਖ ਸਾਧਕਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ
 ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ: ਸਰਦਾਰ ਲਿਖ ਸਾਧਕਾ ਤੇ ਉਸਦਾ ਪਰਚਾਰ, ਸ: ਸੀਤ ਲਿਖ ਮਾਨਚੀ ਤੇ ਰੂਪ ਰੂਪੀਰ ਸਗੋਂ
 ਸਨ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਦੇਸ ਸੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਇਹ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਲਿਆ
 ਸੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬੀਰੋ ਦੇ ਚਾਨਣ, ਸ: ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਲਿਖ ਸਤਾ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਮੋਢੀ ਦਿਸ਼ਾ
 ਹੋਰ ਜਾ ਕੇ ਮੱਥਾ ਨਾ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਪਣੇ ਪਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਪਛਾਣੇ ॥

ਏਧਰ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਚਉਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਛਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਸਦ ਦੇਸ ਤੋਂ ਆਈ ਤਾਰ ਗਤੀ
 ਦੇਰ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਤੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਨਿਯਤ ਸੀ, ਪੁਸ਼ਤਕ ਮਾਤਾ ਸੀਏ ਕੋਰ ਜੀ, ਹਜ਼ੂਰੀ ਸੇਵਕ ਸੀਤ ਦਗਲ ਲਿਖ ਜੀ,
 ਸੀਤ ਛੀਰ ਲਿਖ ਜੀ, ਸੀਤ ਮੋਹਰਮ ਲਿਖ ਜੀ, ਸੀਤ ਬਰਾ ਲਿਖ ਜੀ, ਸੀਤ ਗਿਆਨ ਲਿਖ, ਸੀਤ ਪਿਆਰਗੀ ਲਿਖ,
 ਸੀਤ ਸਰਦਾਰ ਲਿਖ ਵੇਦ, ਹਜ਼ੂਰੀ ਗਲੀ ਕੀਰਤੀ ਤੇ ਪਰਚਾਰ, ਸੀਤ ਨਿਯਤ ਲਿਖ ਜੀ ਆਰਿਮ, ਸੀਤ ਇੰਦਰ
 ਲਿਖ ਜੀ ਚੱਤਰਬਤੀ, ਸੀਤ ਬਰਾ ਲਿਖ, ਸੀਤ ਖਜ਼ਾਨ ਲਿਖ ਜੀ, ਸੀਤ ਹਜ਼ੂਰ ਲਿਖ ਜੀ ਕੁਰੀ ਦਰੇ,
 ਜੋਧਦਾਰ ਦੇਸ ਲਿਖ ਜੀ, ਸੀਤ ਇੰਦਰ ਲਿਖ ਜੀ ਦੇਵਕ ਦੀ, ਸੀਤ ਘੀਤਮ ਲਿਖ ਜੀ ਚੇਰੇ ਕੇ, ਸੋਧਿਆਰ
 ਲਿਖ ਜੀ, ਸੋਧ ਨਰੋਧ ਲਿਖ ਜੀ ਅਤੇ ਸੋਧ ਅਜੀਤ ਲਿਖ ਜੀ ਆਦਿਕ ਕੁਝ ਘਾਈ ਸਗੋਂ ੧੧ ਮੱਧਰ
 ਫਾੜੇ ਇਨ ਦੀ ਭੋਲੀ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਰਚਨਾ ਹੋਏ ਹਨ ॥ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਚਰੇਣੀ, ਰਖਨਭੇ
 ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਚਰਚਾ ਦੇਵੇ ਉਦੇ (ਪਰਗਾਣਾ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਾਟ ਦਰਸਨ ਇਤੇ ਤੇ ਉਥੇ ਪਟਨ ਦੀ ਸੰਗਤ
 ਨੂੰ ਗਰਦੇ ਖਜ਼ਾਨ ਪੁਰ ਤੇ ਹੋਰੇ ਰਚਨੇ ਪੁਰੇ ॥ ਕਰਕੇ ਚਉਤ ਵਿਚ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਸੰਘ ਕੀਰਤਨ ਕੀ
 ਗੁਰੂ ਲਿਖ ਸਤਾ ਦੇ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਸੀਤੇ ਮਿਲਾਂ ਦੇ ਅਪਸ ਵਿਚ ਪਏ ਮਤ ਭੇਟ ਭਗਵੇ ਨਾਹਨ ਦੇ ਦੂਰ ਸੀਤੇ
 ਪਰਮਪਰ ਮੰਤ੍ਰ ਮਿਸ਼ਾਪ ਕਰਨੇ ੨੮ ਮੱਧਰ ਨੂੰ ਰਚਨੇ ਤੇ ਪਾਸੀ ਦਰੇ ਨਾਹਨ ਵਿਚ ਰੀਗੁਰ ਵੀ
 ਰਚਨਾ ਹੋਏ ਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਤਾਂ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਜਗਤ ਤੇ ਰਹਿ ਤੇ ਘਾਟ ਬੀਰੋ ਵਿਚ ਰੀਗੁਰ
 ਪੁਰੇ ॥ ਉਥੇ ਮਾਂਤ੍ਰ ਜਾਣੇ ਇਹਨਾਂ ਰੂਪਾਸ ਆਕੇ ਕਈਆਂ ਸਗੋਂ ਦੇ ਗਾਧੀ ਦੇ ਨਾਹਨ ਚਰਚੇ ਤੇ ਨਿ
 ਪਰਿੰਤ ਤਿਆਰ ਸੀ ਸਨ ਉਥੇ ਘਾੜੀ, ਦੇਸੀ, ਕੋਰਮਾ ਤੇ ਦੇਵਿਓਰਿਓ ਗਿਲਾਂ ਨੂੰ (ਗੋਰ-ਨਾਮਧਾਰੀ)
 ਦਰਸਨ ਦੇਵੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਚੱਢਾਂ ਗਤੀ (ਜਿਸੇ ਕੋਰ ਦੇਸੀਆਂ, ਘੀਆਂ ਸੁਖੀਆਂ
 ਘੀਆਂ ਸਨ) ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਬਕੀਬਨ ਰਸਤੇ ਵਿਚ 6-7 ਦਾ ਸਫਰ ਪਾਗਲਾਂ ਵਿਚ ਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੰਘ ਦੇ ਉਦੇ
 ਸਿਆਪ ਦੀ ਸਰੋਤ ਮੈਸਾਏ ਵਿਚ 4 ਜਾ 5 ਜਨਵਰੀ 1934 ਨੂੰ ਪੁਰੇ ਰਸਤੇ ਦੀ ਹਕੀਮਤ ਕਈ ਬੀਰੋ ਦੀ
 ਸਾਧਸੰਗਤ ਨੇ ਪਰਿੰਤ ਤੇ ਸੀਤ ਖਜ਼ਾਨ ਲਿਖ ਜੀ ਸੰਘ ਦੇ ਚਰੇ ਤੇ ਸੀਤ ਦੇਵਕ ਲਿਖ ਦੇ ਗੁਪਤ ਸਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਰਸਤਿਆਂ ਦੇ ਚਰਚ ਸਨ ਰੀਗੁਰ ਜਾਣੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਸੀਤੇ ਤੇ ਇਸ ਰਸਤੇ ਦੀ
 ਮਾਗਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਨਾਮ ਆਏ ਤੇ ਕੋਈ ਸਗੋਂ ਰੀਗਮ ਦੀ ਤੇ ਦੀ ਘਰਮਾ ਦੇ ਸਾਹਿਬ ਦੇਵੇ ਪੁਰੇ ਤੇ ਨਾਹ
 ਹੀ ਦਾਪਸ ਆਏ ਲਿਖ ਘੋਸ਼ਾਂ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਕੋਰ ਦੇ ਨਕਰ ਕੀਤ ਇਹ ਇਸ ਸੋਚ ਨਾਮਧਾਰੀ
 ਸਿਖ ਸਾ ਮੱਥਨ ਲਿਖ ਘੀਆਂ ਸਨ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਘਰਮਾ ਘੀਆਂ ਪਾਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਇਨ ਨਵੀਂ ਮਾਫਿੰਦੀ ਤੇ
 ਲਿਖ ਉਤੇ ਇਨ ਕੋਰ ਦੇ ਪੁਰ ਬਲਿਆ ਹੋਇਆ ਤੇ ਤੇ ਇਨ ਤੇ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਾਂ ਪਾਹ ਦੂਰੇ ਪਾਸੇ ਜਾਂਦੀਆਂ
 ਸਨ ਤਾਂ ਜਦ ਉਸ ਪੁਰ ਤੇ ਪੁਰੇ ਤਾਂ ਫੁਲਦੀਰ ਕਰਿੰਤ ਕੋਰ ਜਿਸੇ ਇਸ ਪੁਰ ਤੇ ਪਾਹ ਹੋਰਾ ਖਾਤਰ ਮੁਰ
 ਕੋਰਾ ਤੇ ਕਿਉਂ ਜਿਸੇ ਇਹ ਭਾਰ ਨੇ ਨਾਹ ਤਿੰਨ ਦੋਰੇ ਨਾਹਨ ਤਾਂ ਸੀਧ-ਨਿਯਤ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਲਿਖ
 ਜੀ ਘੋਸ਼ ਤੇ ਉਥੇ ਪੈਦਰ ਪੁਰ ਪਾਹ ਕੀਤਾ ਤੇ ਫੁਲਦੀਰ ਨੂੰ ਲਿਖ ਜਿਸੇ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਹਿਬੇ ਸੰਭੀਆਂ
 ਰਚਾ ਕੇ ਪਾਹ ਹੋਰਾ ਤੇ ਸੀ ਪਰਿੰਤੀ ਘੋਸ਼ ਕੀਤਾ ਤੇ ਦੂਜੀ ਘੋਸ਼ ਦੀ ਕੀਤਾ ਪਾਹ ਪੁਰੇ
 ਤੇ ਘਾਟ ਇਹ ਪੁਰ ਦੂਰੇ ਨਵੀਂ ਵਿਚ ਜਾ ਲਿਆ ॥

ਇਹ ਉਪਰ ਲਿਖੀ ਘਟਨਾ ਜਦ ਵੱਸਾਂ ਦੇ ਮਾਸਿਕ ਜ: ਮੱਥਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੱਖੀ ਤਾਂ ਰਹਾਂ ਤੇ ਚੀਖਿਆ ਤੇ ਕਹਿ ਰੱਗ
 ਹੈ ਜੇ ਰਹ ਪੁਰ ਤੇ ਉਡੀਕਾ ਪੈਂਦਾ ਤਾਂ ਹੋਂ ਇੰਨ੍ਹਾ ਏਕੇ ਹੋਰ ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਕੀਆਂ ਵੱਸਾਂ ਰਈ ਉਡੀਕਾ ਪੈਂਦਾ ਮੈਂ ਇੰਨ੍ਹੇ
 ਜੇ ਰੋਤਕ ਰਹੇ ਸੀਬ-ਨਿਫਤੀ ਜੀ ਜਿਯਾਮ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਭਾਗ ਰਾਇਆ ॥ ਖਾਸ ਨੋਟ:- ਇਹ ਉਪਰ ਲਿਖੀਆਂ
 ਘਟਨਾਵਾਂ ਕੁਝ "ਜਸ-ਜੀਵਨ" ਵਿਚ ਤੇ ਕੁਝ ਚਕਰਾਵਾਂ ਪਾਸੇ ਉਸਦੇ ਕੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਬਾਤ ਤੇ ਕੁਝ ਉਸ
 ਦੇ ਕੀਆਂ ਅਪਣੀ ਯਾਦਸਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ ॥

ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਮੰਗਾਏ ਤੇ ਚੰਗਾਈ ਸੁਹਿਬੀ ਰੈਪਦੇ ਰੈਪਾਤ ਸੁਹਿਬਈ ਰਚਨਾ ਹੋਏ ਇਹ ਜਿਯਾਮ ਦੇਸ਼
 ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪਹਿਰਾ ਪਾਥਾਉਂਦੀ ਤੇ ਇਥੇ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਸੁਗਤ ਰਈ ਜਨਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ
 ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦ ਵੱਸਾਂ ਸੁਹਿਬੀ ਹੋਏ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਤਾਂ ਉਥੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਚੰਪੀਆਂ ਨਾਜ ਜਨਮ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪਰਮਸਾਰਾ ਰੈਪਾਤ ਰਈ ਰਚਨਾ ਹੋਏ ਤੇ ਇਸ ਜਨਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੰਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਨੀਐਂ (ਸ: ਨਰਿੰਦਰ
 ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ) ਪੀਠ ਵਿਚ ਪ੍ਰੰਗਤ ਕੀਤੇ ਜੇਰਤ-ਰਾਗੀ ਰਹੇ ਜਨਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਪਰਮਸਾਰੇ ਪਹੁੰਚੇ ਰੈਪਾਤ ਸੁਹਿਬ
 ਦੇ ਆਈ ਹੋਏ ਇਹ ਉਸਦੇ ਵੱਖਰੇ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਜਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸੀਮ ਉਤੇ ਛੱਡ ਪੁਰ ਗਿਆ ਸੀ ॥ ਇਸ ਜਨਮ
 ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਸਿੱਖੇ ਪਾਸ ਪਈਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸੁਭਾਵਤਾਵਾਂ ਸੀਆਂ ॥ ਇਥੇ ਉਥੇ ਪਾਹਿਰ ਰਹੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਇਥੇ
 ਦੇ ਈਸ਼ਵਰ ਰਾਏ ਤੇ ਦੁਜੇ ਦਿ ਗੱਤੀ ਤੇ ਚੰਗਾਈ ਰਈ ਰਚਨਾ ਹੋਏ ਤੇ ਉਤਰਵ ਵਿਚ ਜਿਯਾਮ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੁਹਿਬ
 ਹੈ ॥

ਇਥੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਆਗਈ ਸੁਹਿਬ ਦੇਖੇ ਗੱਤੀ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਸੰਗਤ ਨੇ ਜੋ ਰਾਗਿਆਂ ਨਾਜ ਸੁਗਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਜਨਮ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ
 ਵਿਚ ਪਰਮਸਾਰਾ ਨਾਮਧਾਰੀ ਚੰਗਾਈ ਵਰ ਰਚਨਾ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਰਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਈ ਕੋਈ ਰਚਨਾ ਵੱਡਾ
 ਰਿਹਾ ਸੀ (ਇਸ ਜਨਮ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਅਜੇ ਵੀ ਚੰਗਾਈ ਇਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਿਖਾਂ ਪਾਸ ਪਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ)
 ਇਹ ਜਿਯਾਮ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੁਹਿਬ ਹੋਏ ਇਥੇ ਹਿੰਦ-ਬਸੀਆਂ ਵੀ ਰਾਹੀਂ ਵੱਸਾਂ ਤੇ ਜਿਯਾਮ ਤੇ ਹੋਰ ਸੁਹਿਬ ਦੇ ਇਕਾਨੇ ਦੇ
 ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਵਸਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿਖਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਸੇਰ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਵੇਖ ਰਈ ਦੁਸਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ
 ਹਨ ਇਹ ਜਨਮ ਸੁਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸਭਾਵਤਾਵਾਂ ਰੈਪਾਤ ਪਰਮਸਾਰੇ ਪਹੁੰਚਾ ਤੇ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ
 ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ 'ਜੀਉ ਆਇਆ' ਆਖਦੇ ਹਿੰਦੂ ਬੰਦਾ ਸਜਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਸ਼੍ਰੀਬ-ਨਿਫਤੀ ਜੀ ਅਪਣੇ ਜੋਧਾਮ ਅਨੁਸਾਰ
 ਅੰਮ੍ਰਿਤਵੇਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਆਸਾ ਜੀ ਦੀ ਫ਼ਾਹ ਵਿਚ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹੋਏ ਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿਖਾਂ
 ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਜੇ ਵੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਚਰਚਾ ਸੁਣਾਏ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਚਾਵਾਂ ਦਾ ਪਹੁੰਚਾਵ ਵਿਚ ਅਰਬ-ਬਸੀ
 ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਿਖਾਂ 'ਅਰਬ ਸਾਹਿਬ' ਰਹੇ ਚੁਲਾਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਦੇ ਇਕ ਤੇ ਇਤਾਫ਼ਿਆ ਕੀਤਾ ਦੇਵੇ ਆਪਣੇ
 ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹਰਨ ਪਰਸਦਾ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਧਾਰਨੀਤਾ ਸੀ "ਜੇ ਇਹ ਸੱਚਾ ਪੈਰਾ
 ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਜਾਗਦੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਗਰ-ਬੁਝੀ ਵਿਚ ਨੂੰ ਛਾਤੀ ਨਾਜ ਰਾਏ" ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਸ਼੍ਰੀ ਜਦਕਿ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ
 ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਵਿਚ ਰਹਾ ਰਈ ਪਹੁੰਚਾ (ਨੋਟ: ਇਹ ਜਾਣਕੀਤੀ ਪਤੀਲਾ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਤੇ
 ਸ਼੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਜੀਓ ਬੰਦੇ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਚਰਚਾ ਦੇਰ ਰਈ ਗੱਤੀ ਤੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ) ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ
 ਪਾਸੇ-ਛਾਮ ਤੇ ਇਹ ਕੁਝੀ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸਨ ਸੰਗਤ ਚਰਚਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਰਈ ਸ਼੍ਰੀਬ-ਨਿਫਤੀ
 ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਵੇਖੀ ਸੰਗਤ ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਅਰਬ-ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਉਣੇ ਸ਼੍ਰੀਬ-ਨਿਫਤੀ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਵਜ਼ੀਰ
 ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਚਾਹਦੇ ਜਿਯਾਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਤੇ ਚਾਹਦੇ ਅਪਣੇ ਸਹੀਰ ਤੇ ਉਥੇ ਅਰਬ ਨੂੰ ਸੇਵਾਯਾ
 ਕਰਦੇ ਕਹਿ ਰੱਗੇ ॥ ਆਉ ਅਰਬ ਸਾਹਿਬ, ਅਪਣੀ ਮਾਤ ਦੀ ਆਸਾ ਪੂਰੀ ਕਰਵਾਏ ਤੇ ਉਥੇ ਗਰ-ਬੁਝੀ
 ਵਿਚ ਰੋ ਜਿਯਾਮ ॥ ਇਹ ਉਸਦੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੇ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਗ ਪੈ ਉਥੇ ਪਾਸੇ ਸੁਣਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ॥

ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਚੰਗਾਈ ਤੇ ਗੱਤੀ ਤੇ ਬੰਦੇ ਰਈ ਸਟੇਸ਼ਨ 10 ਵੇਰੇ ਰਚਨਾ ਹੋਏ ਤੇ ਦੁਜੇ ਦਿ ਇਹ
 ਗੱਤੀ ਸਟੇਸ਼ਨ 8 ਵੇਰੇ ਬੰਦੇ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਬਹੁੰਦੇ ਪ੍ਰੰਗਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਤ ਜੀਯਾਮ ਜੀ ਤੇ ਕੁਝ
 ਸੇਵਕ (ਨਾਮ ਯਾਦ ਨਹੀਂ) ਸਿਧਾ ਬੰਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਪਹੁੰਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਨਾਜ

ਮਾਇਆ ਤਜ਼ਰੀਜ਼ਾ ਬੀਰੋਰ ਤੇ ਪਿਛਾਂ ਇਕ ਸਟੇਸ਼ਨ ਖਰੀਦ ਰੱਖੀ ਤੇ ਘੜੇਰ ਤੇ ਨੀਰੀਆਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਤੇ ਉਥੇ ਉੱਤਰ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੀ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਵੇਸ਼ਾਓਓ ਜੀ ਧਰਾ ਕੇ ਛਿਨਿਆ ਤੇ ਧਰਾ ਕੇ ਤੇ ਪ੍ਰਗਠਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਸਪੈਸ਼ਰ ਗੱਡੀ ਰਾਹੀਂ ਉਥੋਂ ਤਜ਼ਰੀਜ਼ਾ ਸਹਿਤ ਚਲਾ ਗਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਇੰਜਰ ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਜੀ ਛੱਡੇ ਰਹੇ ਤੇ ਸਨ ਇਕ ਛੱਡਾ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਤੇ ਦੂਜਾ ਛੱਡਾ ਤੀਸਰੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਸੀ ਇਹ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਜਿਸੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਭਰਿਆ ਸਿੱਧਾ ਬੀਰੋਰ ਦੇ ਰੋਡ ਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਪੁੱਜਾ ਤੇ ਉਥੇ ਪੁਰੇ ਦੇ ਦੋਜੇ ਆਨ ਪਾਉਂਦਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਗਤ ਸਦੀ ਬੀਰੋਰ ਪਹਿੰਚੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਬੀਰੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਬੀਰੋਰ ਸਨ ਪਹਿਰੀ ਇਹੋ ਜੇ ਰੋਡ ਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪਰੋਟਕਰਮ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਕਰਤੀਆਂ ਬਣੀ ਜਾਂ ਆਨ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮ-ਚਾਰੀਆਂ ਕਈ ਗੋਲਡ ਮੀ ਗੱਡੀ ਦੇ ਖਰਾਬੇ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜੇਕਰ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਤਕ ਆਰ ਗਰੀਓ (RED CARPET) ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕਈ ਵਿਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਲਈ ਇਕ ਖਾਸ ਕੁਰਸੀ ਦਾ ਵਿਤਰਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਣ ਤੇ ਸਭ ਸੰਗਤ ਨੇ ਚਰਚੇ ਤੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸੀ ਗੱਡੀ ਖਰੀਦੀ ਤੇ ਸ਼ਾਗਤੀ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਛੱਡੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਦੀ ਕਤਾਰ ਦੇ ਜੀ ਪਾਸੀਂ ਧਰੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਜੀ ਉਥੇ ਵਹੀ ਵਿੱਚ (ਸਟੈਂਡ ਤੋੜ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਮੇ ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਆਉਂਦਾ) ਖੜੇ ਸੀ ਤਾਂ ਆ ਰੇ ਸਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਮੁਸਕਰਾਣਾ ਤੇ ਸੁਰਤ ਰਹਿਣਾ ਦੇਹਰਾ ਗੱਡੀ ਦੀ ਧਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿੰਦਿਆ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਛਿੜ ਪਈ, ਸ੍ਰੀ ਬ-ਨਿਵਾਜ ਜੀ ਦੇ ਗੱਡੀ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੈਕਰਾ ਸੀ ਤੇ ਬੇਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਨਚੇਰਾ ਨੇ ਬਾਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਗਾਇਆ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਬਨੇ ਪ੍ਰੇਮਗਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ ਸਭ ਸੰਗਤ ਨੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਕਰਮ ਪਰਮਾਰੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ ਇਥੇ ਇਕ ਗੱਲ ਖਾਸ ਦਰਨਾਕ ਜੇਗਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਈਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਹੁੰਚੀ ਸਿਉਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਚਾਕੇ ਪ੍ਰਗਠਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਤੁਸ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਪਾਗਾਂ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾ ਬਰਿਆਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ॥ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸ਼ਰਧੇ ਤੇ ਚਿਨ੍ਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭ ਦੇ ਮੰਦਰ ਸਿਖ ਪਰਧਾਨ ਸਹਿਤ ਹਿੰਦੂ ਸਭ, ਸੰਨਾਠਾ ਧਰਮ, ਆਰੀਜਾ ਸਮਾਜ, ਕਮੀਤ-ਉਰ-ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਆਨੰਦ ਨਾਮਰਸ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਅਪਣੇ ਮੰਦਰਾਂ ਸਹਿਤ ਕੀ ਸ਼ਾਗਤ ਕਈ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਸਨ ਤੇ ਸਭ ਨੇ ਸੇਠ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਸੁਧਾ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਗਤ) ਤੋਂ ਬਾਦ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਬ-ਨਿਵਾਜ ਜੀ ਦੇ ਕੋਠ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸੂਪ ਹਾਰ ਪਹਿਨਾਏ ॥ ਅਖਬਾਰਾਂ ਬਰਿਆਂ ਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲਾਗੀਆਂ ਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਇਕ ਖੁਰੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ ॥

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਠ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪਤੀ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਚੰਗਾ ਰੋਸ਼ਮੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਬ-ਨਿਵਾਜ ਜੀ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਪਹਿਰੇ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਜਤੁਸ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੁਰੀਆਂ ਇਕ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਦੱਖ ਆਦਿਕ ਸਨ ਵੇਂਡ ਵੇਂਡੇ ਦੀ ਅਸਾਫ਼ੀ ਹੋਠ ਜੱਥੇ ਦਰਾਂ ਦੇ ਵੱਖੇ ਵੱਖੇ ਬਰਿਆਂ ਦੇ ਕੀਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬੀਰੋਰ ਵਿਆਂ ਬਜਾਗਾਂ ਸੀ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਤ ਕਰੀ ਅਕਬਰੀਜਾ ਹੈ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਿਸ ਨਾਮਧਾਰੀ ਬੀਰੋਰ ਕਾਰ ਦੀ (ਬਰਾਈਲੀ) DRIVING ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਕਈ ਇਕ ਛੇਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਖ ਜਾਂ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਕੁਰਾ ਬਪੁਤਰ ਸ਼ਾਇਦ ਸਿੰਘ ਨਕੁਰਾ ਦੀ ਸੇਠ ਬਣੀ ਗਈ ॥ ਜਤੁਸ ਬੇਸ਼ੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸੀਸ ਤੇ ਸੁਨੇਝੀ ਛੱਤਰ ਸੁਨੇਝੀ ਸੀ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਵੇਂਡ ਬਜਾ ਸੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਾਰ ਦੇ ਪਾਸੇ ਜੀ ਸਿਖ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਅਸਾਫ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਬਾਦ ਕੀਤੇ ਕੁਝ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਹਨ :-
 (1) ਸੰਤ ਪਰਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਮਸਤਾਨਾ) (2) ਸੰਤ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਗਿਆਂ ਵਾਨੇ
 (3) ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੋਟਕ (4) ਸੰਤ ਰਹਤਰ ਜੀ ਨਕੁਰਾ ਛੇਤੀਆਂ ਦੇ ॥

ਇਹ ਜਨਮ ਰੁਆਰੁਏਰ ਤੇ ਸੁਰੂ ਹੋਏ ਸਾਮਯੋਕ ਚਕਰ ਤੇ ਹੋਏ ਜਾਣਕਾਰਤਾ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਰੋਤ ਪਹੁੰਚਿਆ
ਉਹਨਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਤਰਾਈਆਂ ਵਾਲੇ ਚਕਰ ਜੋ ਫਿੱਟੀਆਂ ਦੇ ਸਹਮਣੇ ਹੋ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਘੁਲਿਆ ਗਰੀਬ-ਨਿਵਰ
ਜੀ ਦੀ ਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਰੋਤ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਪਰ ਅਜੇ ਜਨਮ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮੋਟਰ ਰੁਆਰੁਏਰ ਖੜੀ ਸੀ ਇਸ ਜਨਮ ਵਿਚ
ਦੀ ਸਾਰੀ ਸ਼ਰੇਣੀਆਂ ਨੇ ਹੋਸ਼ ਲਿਆ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਸੁਝ ਕੁਸਿਧਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਵਿਚ ਚਰ-ਆਮੀ ਦਾਈ ਦੇ ਰਾਹ ਕਾਹਾਂ
ਅਗਾਂਹ ਪਿਛਾਂਹ ਰਹਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵੀ ਪੈਰ ਉਸਾਰੇ ਦੇ ਸਮਝਾਈ ^{ਸੋਚ ਰਹੀਆਂ} ਤੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਦਾਰ ਹੋਖਾ
ਦਾ ਫੈਤਨਾਮ ਰਹ ਰਹੇ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵੀ ਦੇਣੀ ਜਿ ਕੇ ਨੌਵੀਂ ਇਸਤਰਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਫੇਰ ਰਹੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਸਭ
ਤੇ ਪਿਛਾਂਹ ਡੀਰੀ ਜਾਏਗੀ। ਇਹ ਜਨਮ ਰਾਹੀਂ ਰੋਤ ਪਹੁੰਚੇ ਅਸਲੀ ਰੋਤ ਹੋਏ ਰਾਹੀਂ ਰੋਤ ਦੇ ਨਾਵੇ ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਰੋਪਣਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋਨ ਵੱਡੇ ਡਿਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪਰਤਕੇ ਸਫ਼ਾਰ ਹੋਣ ਪੁੱਛੇ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਉੱਥੇ ਰੋਤ ਤੇ ਹੋਏ ਚਰਮ
ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ।

MINISTRY OF COMMERCE
(ਇਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਫਾਇਲ) ਦੇ ਪਾਸ ਕਰੋ

ਮਕਾਨ ਤੇ ਹੋਏ ਚੱਲੇ ਪਾਸੇ ਪਾਸੇ ਖੜੇ ਤਰਾਟ ਚਰੇ ਪਾਸੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤੇ ਵੱਡੇ ਪੁਰ (ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਬਰਿਕ) ਦੇ ਪਾਸੇ
ਕਾਰ ਛਾਈਫਾ (ਬਿਜਲੀ ਪਾਰ) ਤੇ ਹੋਏ ਹੋਏ ਪਿਤੂਰਿਕ ਪਹੁੰਚਾ ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਉਪਰਲੇ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ
ਨਾਮਧਾਰੀ ਤੇ ਸੋਭ ਨਾਮਧਾਰੀ ਪਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਛਾਪਾ ਰਹੇ ਸਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ
ਕਾਰਨੂੰ ਖਾਤਰ ਇਹਨਾਂ ਚਰਮ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਉਸਾਰੇ ਦੇ ਬਿਤਿਕਾ ਅਸਮਾਨ ਸਿਮਾਮ ਵਿਚ ਦੇਣ
ਵੱਡੇ ਜਨਮ ਅੰਤ ਤੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਦੇ ਨਿਰਸਿਆ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਘਾਟ ਵੇਰ ਨਿਰਸਿਆ ਤੇ ਪਿਤੂਰਿਕ ਤੇ ਹੋਏ ਫਿਰ
ਯਾਦਗਾਰੀ ਤੇ ਤਰਾਟ ਤੇ ਪੁਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਪਰਮ-ਮਾਸਾ ਜਾਣਕਾਰ ਨਾਮਧਾਰੀ ਵਲ ਕਰਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਪਾਸਾਨੇ
ਤਰੀਕਤਾ 5 ਵੇਰ ਦੇ ਕੀਤੀ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਇਥੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਨਾਸ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰ ਜੀ ਦਾ ਜਾਗਤੀਤਾ ਹੋਆ ਤੇ ਤੀਸਰੀ ਫੋਤ
ਤੇ ਇਹ ਸੁੰਦਰ ਬਾਰੇ ਸਿਪਾਸਨ ਤੇ ਮਾਪਸੀ ਬਿਰਾਮਾਨ ਹੋਏ ਤੇ ਸਭ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਬਰੀ ਚਰਮ-ਦੀਪਾਂ ਕੀਤੀ

ਦੇਖੇ ਕੀਅਤ ਦੇ ਇਹ ਕਈ ਮਾਈਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਬਝਾਈ ਵਿਜਾਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ
ਗਈ ਇਸਦਾ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਤੇ ਪਰਮਮਾਤਾ ਦੀ ਜੰਗ ਡੇਰੀ ਹੋਰ ਰਹੇ ਤੇ ਸਭ ਜਨਮ ਵਿਚ ਸਾਮੇਲ ਹੋਏ
ਸ਼ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਘੋੜੀ-ਨਿਪੌਣੀ ਸਮਝਤੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਦਿਆਂ ਇਹ ਪਰਚੰਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੀਬ-ਨਿਵਰ
ਜੀ ਦੇ ਪਰਮਮਾਤਾ ਪਹੁੰਚਾ ਤੇ ਸੰਤਨਿਪਾਸ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਾਲਿਮ ਸੰਤ ਯੋਗਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੰਤ ਖਾਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਿਤਰੇ (ਜੁਗੀਰਥੀ)
ਆਗਮਨ ਵਿਚ ਸੀਹਤ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਸੁਬਰ ਇਹ ਗਾਇਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੈਅੰਜ ਵੀ ਕੈਅੰਜ ਵਿਚ ਇਸਦੀ ਹੀਜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ
" ਸੋਗਿਆ ਤੇ ਸੋਗਿਆ ਤੇ ਚੀਕ ਰੁਆਰੇ ਰਾਗ "। "ਆਲਿਮ ਜੀ" ਖੜੇ ਰਹੇ ਦੁਰਦਿਲ ਆਰੇ ਆਰੇ ਪਰਮਾਣਾਂ ਰਾਹੀਂ
ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋ ਚਾਪਾ ਕਰਦਿਆਂ ਘਰੁਤ ਹਮ ਬੋਲਿਆ ਤੇ ਉਸਾਰੇ ਜੇਠ ਕੁਝ ਛਾਪਾ ਸਿੰਘ ਜੀ "ਖੀਤਮ" ਨੇ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਮ ਵਿਚ ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਕਿਸ ਵਿਚ ਚੰਦਰ ਦੇ ਮਾਲੇ ਕੀਤੀਆਂ ਦੇ ਦੁਰਦੇ
'ਜੀਠੇ ਆਇਆਂ' ਹਿਤ ਫੁਲਾਣ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤੇ : ਇਸ ਵੇਰਵੇ 'ਜੀਤਿਆਇਆਂ' ਹਿਤ ਰਿਖੇ ਹੋਏ
ਸੁਬਰ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਕੈਥੇ ਸਮੇਤ ਚੰਦਰ ਸਹਿਰ ਵਿਖੇ 10 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 24 ਜਨਵਰੀ ਤਕ ਦਰਸਨ ਦੇਣੇ ਹੋਏ
ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਜੀ ਦਾ ਵੇਰ ਸੋਭ ਮੇਲ-ਐਸ. ਰਾਵਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਫਰਮ ਦੇ ਬੰਗਰੇ ਵਿਖੇ ਤੇ ਰੱਜਾ ਚਾਈ ਰੋਡ ਦੇ
ਕੈਥੇ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ੀਬ-ਨਿਵਰ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਤੇ ਦੀਵਾਨ ਛਾਟੇ ਰੋਜਾਨਾ ॥ ਇਹ ਅੰਮਰਤਵੇਰ ਸ੍ਰੀ ਆਜਾ
ਜੀ ਦੀ ਬਰਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਏ ਤੇ ਸਮਝੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੋਏ ਜਿਸ ਵਿਚ ਘਰੁਤ ਬੰਦਰ ਹੋਈ ॥ ਮਾਪਸੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੇ
ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀਤਾ ਦੇ ਭੰਗ ਤੇ ਘਾਟ ਪੁਡਿਆ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਖੇ ਜਿਨੇ ਚੜੇ ਰੋਜਾਂ
ਪੈਂਦੇ ਹੋਏ ? ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਤੇ 8 ਵੇਰ ਤੇ 23 ਉਪਰ ਟਾਈਮ ਰੋਗ ਦਾ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਸ੍ਰੀ
ਹਜ਼ੂਰ ਜੀ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਭ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵੱਡੇ ਰਹਾਨ ਹੋਏ ਤੇ ਉਸ ਵੇਰੇ ਹੋਰੀ ਬਹੁਤ ਸੰਗਤ ਨਾਸ ਨਾਸ ਪਹੁੰਚੀ
ਸ਼ੀਬ-ਨਿਵਰ ਜੀ ਦੇ ਉਥੇ ਜਾਨ ਦੀ ਖਧਰ ਵਿਖੇ ਜਿਸੇ ਸਹੀਰ ਨੇ ਕੁਝ ਮਿੱਟਣੀ ਪਹਿਨਾਂ ਪੁਚਾਇਤੀ ਹਨਾਂ ਜਿ

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ (ਏ) ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਰਸਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਿਮੋਤਰਨ
ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਨਬੂਤਾ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਪੈ ਗਈ ਕਿ ਸਿਸਤਰਾਂ
ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ? ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸੁਖ ਸੇਵਕਾਂ ਸਹਿਤ ਉਥੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਆਪ
ਸੰਗਤ ਵਾਂਗੁ ਜੀ ਇਹਨਾਂ ਵਿਰਾਜਮਾਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪਰਧਾਨ ਨੇ ਇਹ ਸਟੇਟ ਕਪੜਾ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਰਦੀ ਬੈਠੀ
ਕੀਤੀ ਪੈਂਡ ਗਈ। ਸੇਵਕ ਜੀ ਉਥੋਂ ਦੀ ਬੈਠਕ ਨੂੰ ਚੀਰ ਸਮਝਿਆ। ਉਸਦੇ ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ
ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੁਖ ਸਿਰ ਉਪਰ ਬੈਠੇ ਸੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ (ਪ੍ਰਭਸਾਨ) ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਚੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗਏ
ਤੇ ਨਾਨਕਾਵੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਜੇਮੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ "ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਦਾ ਪਾਹ ਸਿੱਕੇ ਹੈ?" ਸੈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ
ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਉਸ ਪਾਸੇ ਤੁਰ ਪਏ ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਨਜ਼ਰੀਰ ਹੀ ਸੀ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਮੰਨੇ ਤੇ ਸਟੇਟ
ਤਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਤੇ ਫਰ ਦ ਫੇਰਾ ਪਾਸ ਹੀ ਪਿਆ। ਉਦਿਆਂ ਸੀ ਇੰਦਰ ਮੁਖ ਹੋਣ ਸੀ ਤੇ ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਪਤੀ ਬਰਨ ਪਾਉਣ ਕਈ ਬੈਠੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਗੀਤ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਉਸ ਮੰਨੇ ਤੇ ਵਿਰਾਜ ਮਾਨ ਹੋਏ ਪਰ
ਪਰਦਾਰੇ (ਸੰਤ) ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਰਦਾਰ ਉਸਦੇ ਪਾਹਾਂ ਦੀ ਸੀ ਸਿੱਕੇ ਤੇ ਬਟ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਂਦੇ ਪਥਰ
ਦਿਤੀ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਮਿੱਠੇ ਘਾਟ ਦੀ ਪਾਹ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ ਫਰ ਬੈਠ ਕੀਤਾ ਤੇ ਨਾਨਕਾਵੇ ਸੰਗਤ
ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਪਰਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿਤਾ। ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਹੋ ਗਈ ਤੇ (ਸੰਤ) ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਤੇ
(ਸੰਤ) ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ (ਸਿੰਘ) ਤੇ ਇਹ ਤੇ ਸਹੀਰ ਮਿਲੇ ਸੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਕਈ ਨੇ ਪਾਉਂਦੇ ਵੇਗਦੀ
ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਨ। ਇਹ ਭਾਤਾਂ ਨੇ ਸੇਵਕਾਂ ਇਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਨ ਜੋ ਕੁਰਬਾਨ ਹੈ। ਇਸੇ ਭਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਕਾਂ
(ਸੰਤ) ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਨ ਇਹ ਇਹ ਉਤਰੀ ਕੀਤੀ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਭੀਰ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਨ ਤਾਂ ਮੰਨੇ ਮਾਨ ਦੀ
ਭਾਤਾਂ ਜਾਰੇ ਦਿਨਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਮੰਨੇ ਪਾਹ ਉਥੋਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਸੇ ਉਸ ਦੀ ਭਾਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆਂ ਕਰ ਕਈ
ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਬੈਠ ਸੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਗਤਾ ਜਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾਨਕਾਵੇ ਇਸ ਸਿੱਕੇ ਦੀ ਭਾਤਾਂ ਨੂੰ
ਦੀ ਜਾਰੇ ਇਸਦਾ ਮੰਨੇਗਾ ਪੁਰਾ ਕੀਤਾ ॥ ੭੭ ਦੇਖੋ ਚੋਰਾਂ ਬਾਸ ਨੇ: ਅਪੀਰੇ ਪਾਸੇ

ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਚੀਆਂ ਘਾਹਤ ਸਾਰੀ ਸੰਸਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ
ਮੰਗ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਦਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ। ਚੀਧਰ ਹਿੰਦੂ ਸਤਾ ਰੱਖਿਆ
ਵਿੱਤੀਆਂ ਮੰਨੇ ਸੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਖੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣੇ ਇਸ ਦੇ ਘਾਹਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਮੁਸਾਮਾਨ ਬੀਰ ਸਨ
ਤੇ ਇਸਦਾ ਪਰਧਾਨ ਏ. ਬੀ. ਸਾਗਾ ਇਹ ਘਾਹਤ ਵੱਡਾ ਪਾਸੇ ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ (ਬੀਰ ਮੁਸਾਮਾਨ) ਵਾਲੀ ਸੀ
ਤੇ ਗੀਤ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਦ ਸਦਾਗਤ ਹੀ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਹ ਉਥੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੁਖ ਮਹਿੰਦਰ
ਗਈ ਸੀ। ਤੇ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ ਤੇ ਉਥੇ ਸੰਤ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਰੀਕ ਵਿਚ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਸੁਧਰ
ਦੁਆਰਿਆਂ ਤੇ ਕੁਰਾਨ ਸਹੀਰ ਦੀਆਂ ਆਉਤਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਤ ਲਿਆ। ਜਿਸਦਾ ਪਰਭਾਵ
ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ੩। ਜਨਵਰੀ 1934 ਵਰ੍ਹੇ ਇਹ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਸੰਗਤਾਂ ਸਹਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਸਾਤਰ ਪਰਧਾਨ ਸਤਾ (ਦਿਖੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਜਾਰਾ ਸੁੰਦਰ ਦਸ ਜੀ
ਪਾਦਾ (ਬਾਹੇ ਪੁਰ ਜਿਹਾ ਸਿਆਰਕੋਟ) ਨੇ ਬੜੀ ਸਰਧਾ ਤੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਜੇਤਾਂ ਜਗਾਵੇ ਆਰਤੀ ਉਤਾਰੀ ਤੇ
ਉਥੇ ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ "ਚੌਰਾਹਤੀ" ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਦ ਵਿਸ਼ਾਜ ਪਿੱਚੇ ਇਸਦਾ ਪਿਆਰ
ਦੇ ਸੁਧਰ ਦਰਤੇ ਸੇ ਸਤ ਸੰਤਿਆਂ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਵੇਲੇ ਸਜਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ
ਭਰਪੂਰ ਸਨ ਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਰ ਬਨੇ ਆਰੀਯਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਾਸਕ
ਤੇ ਪੁਜੇ ਤੇ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸੇਵਕਾਂ ਕਰਤਾਂ ਘਾਟ ਚੌਰਾਹਤੀ ਜੀ ਨੇ ਬਾਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੇ ਸੁਧਰ ਦਰਤੇ
ਬਹੁਤ ਦਰਨੂੰ ਹੋ ਭੀ ਸੁਭਾਸ਼ਿਆ ਕੀਤਾ ॥ ਇਹ ਵੇਲੇ ਸੰਸਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਜ ਕਈ
ਸੀ। ਭੁਲਾਵਾ ਸਨ ਅਤੇ ਵੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਜਾਰਾ ਸੁੰਦਰ ਦਸ ਜੀ ਇਹ ਵੇਲੇ ਉਪਰ ਦੇ
(ਅਗੀਧਰ 90 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਉਪਰ ਦੇ) ਕੀਤਾ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਰੱਖੇ ਹਨ ॥

ਮੈਂ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬੀਰਵ ਦਿਖੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕੰਤਰ ਤੇ ਚੇਤਨੀਤ ਲਿਖੇ ਕਿ ਇਹ ਸਿਖ ਜੀਉਣ ਸਿੰਘ
 ਤੇ ਮੰਤ੍ਰਿਤ ਦਾ ਸੁਕੀ ਪਿਆਰਾਂ ਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਇਸਨੂੰ ਗੁਰਦੇਵੀ ਤਰਬੀਫ਼ ਤੇ ਬੀ ਪੰਸਾਥ ਦੀਟਰੇ ਸਿਆ ਪਾਰ
 ਦਿਆਂ ਤੇ ਭਰਤਰ ਪਾਸ ਆਨ ਪਈ ਸਿੰਘ ਪਾ ਇਹ ਕਿਸਨੇ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਸਿਧਾ ਸੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀਏ ਤੇਰੇ ਪਤੰਗਿਆ
 ਗੀਚ-ਨਿਭਜ ਜੀ ਕੁੰਸ ਵੇਰੇ ਪਰਸਾਦਾ ਭੁੰਨੇ ਉਪਰੀ ਛੱਤ ਮਾਪਨੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਮਾਠਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਇਹ ਉਥੇ
 ਪਉੜੀਆਂ ਦੇ ਆਸਰੀ ਹੇਠ ਸ਼ੇਮਾ ਪੈ ਸਿਆ ਜਦ ਗੀਚ-ਨਿਭਜ ਜੀ ਹੇਠ ਉਤਰੇ ਤਾਂ ਇਸਨੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਮਸਕਾਰ
 ਕੀਤੀ॥ ਗੀਚ-ਨਿਭਜ ਜੀ ਪੁਛਿਆ, "ਬਾਬਾ! ਕੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ?" ਤਾਂ ਇਸਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਚੇਨਤੀ ਕੀਤੀ:-
 ਪੰਸਾਥ ਰੁਕਾ ਰਹੇ ਬੜੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ, ਆਪ ਜੀ ਇਸਨੂੰ ਦੁਖਾਸਕਦੇ ਤੇ॥ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਤਰੀਕਾ ਵੇਖਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
 ਜੀ ਸੀਤ ਬਰਦਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੇਦਤੋਂ ਪੁਰਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਦੁਖਾਈ ਦੇਵੇ ਸਿਸਕਾਰ ਦਿਸਾ ਨੂੰ ਮਾਠਾਮ ਆ ਕੀਏ॥
 ਸੀਤ ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੁਛਿਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਬੁਧਸ ਉਕਸੇ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਪਾਰ ਆ ਸਿਆ ਪੁਛੀਆਂ ਇਸਨੇ ਪੱਕੇ ਸਾਰ
 ਬੰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਦੁਖਾਈ ਛਕਿਆਂ ਇਸਨੂੰ ਮਾਠਾਮ ਆਉਂਦਾ ਸੁਰੂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਭੁੰਨੇ ਦਿਸ ਇਹ
 ਗਈ ਇਹ ਤੇਰਾ ਦੇ ਕੇ ਕਰੇਨ ਕੰਗਾ ਕਿ "ਕੁਰਿਓ ਕੇਰੇ! ਇਹ ਸੱਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵੇਦ ਜੇ! ਮੇਰੇ ਕਰ ਵੇਖੋ, ਸੈਨੂੰ ਕੱਢ
 ਸਿਤਨੀ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਮੈਂ ਗਾਈ ਹਾਂ। ਜੇਹੜੇ ਦੁਖਾਈ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ ਉਹ ਮੈਂ ਪੱਕੇ ਨਾਕਲੀ ਹੋਈ ਏ
 ਇਹ ਮਾਠਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਮਾਸਕਾਰ ਆਇਆ ਹੈ॥" ਤੇ ਦੁੱਥੇ ਦਿਸ ਛੇ ਛੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਪਉਂਦਾ।
 ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ॥ ਗੀਚ-ਨਿਭਜ ਜੀ ਪੁਛਿਆ, "ਬਾਬਾ ਜੀ! ਕੀ ਹਰ ਹੈ?" ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਉੱਤਰ ਦਿਤਾ:-

“ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹੋ ਵੇਖਣ ਆਇਆ ਸਾਂ ਕਿ ਸਿਤਨੀ ਕੁ ਤਾਰਤ ਦੇ ਮਾਸਕਾਰ ਮੇਰਾ ਸੰਗ ਆਪ ਨੇ ਨਵਿਰਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਏ,
 ਦੁਖਾਈ ਮੇਰੇ ਪੱਕੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬੰਦੀ ਪਈ ਹੈ ਆਪ ਦੀ ਮੇਹਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਨੇ ਮੇਰਾ ਜੀਵਣ ਦੁਰ੍ਹਿਤਾ ਏ॥”

ਗੀਚ-ਨਿਭਜ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਕੰਤਰ ਚੇਨਤੀਤ ਕਿ ਮਾਤਾ ਚੇਨਤ ਦੇਵੀ ਸੁਪਤਨੀ ਸੀਤ ਦੀਸਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਨਦੇਵੀ
 ਦੇ ਨਾਨ ਦੁਹਤਿਆ ਸੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ ਅੱਖੀਆਂ ਦੀ ਜੈਤ ਇਨ੍ਹੇ ਦਿਨ ਨਮਨਿਰੇ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰੋਸਾਈ ਰਹਿ
 ਗਈ ਸੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨਾਨ ਮਾਸਕਾਰ ਪਿਆਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬੀਰਵ ਆਦਿ ਤੇ ਦੁੱਥੇ
 ਮਾਤਾ ਜੀ ਪਰਮਸਾਜੇ ਜਾਂਦੇ ਤੇਤ ਨਿਮੀਤਿ ਨਰੇ ਆਪਨੀ ਛੋਟੀ ਬੱਚੀ ਦਾ ਆਸਰਾ ਤੇ ਤੇਰੇ ਵੇਰੇ ਇਹ
 ਪਛਤਉਰਤਿ ਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਨਿਭਗਣਾ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵੱਖੀ ਖੁਹ ਆਪ ਕੱਢ ਕੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਏਆਂ ਤੇ ਤੇ
 ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਨ ਕੁਪੀ ਜਨ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਘੁਲਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ॥ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਨ ਦਿਨ ਆਪ ਆਪਨੀ
 ਬੱਚੀ ਦਾ ਆਸਰਾ ਕੇਰੇ ਪਰਮਸਾਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਆਪਨੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ
 ਕਰਕੇ ਚੇਨਤੀ ਕੀਤੀ:- “ਓ ਗੀਚ-ਨਿਭਜ! ਮੇਰੇ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ ਕਰੋ, ਅੱਜ ਆਪ ਦੇਸ ਤੋਂ ਚੱਕਰੇ ਪਰਦੇਸ
 ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਚਰਮਨ ਦੇਨ ਕਈ ਆਏ ਹੋ, ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਚਰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰੀਕਾਨ ਚੇਨਾਂ ਸਾਂਗ ਗੁਜਰ
 ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਹੁਣ ਜਦ ਆਪ ਰਿਹਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਜੈਤ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਬੰਦ ਹੈ ਮੈਂ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਮਰਦਮ ਹੈ ਤੇ
 ਇਹ ਵੇਰੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਜੈਤ ਬਖਸ਼ਿਸ, ਤੁਹਾਡਾ ਚਰਮਨ ਜੇ ਕਦੇ ਕਿਰ ਬੇਸਰ ਇਹ ਜੈਤ ਵਾਪਸ ਮੈਂ
 ਲਿਆ ਜੇ॥” ਇਹ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਦ ਮਾਤਾ ਜੀ ਪਰਮਸਾਜੇ ਵੀਤੀ ਛੱਤੇ ਪਉਂਦੇ ਸਿਥੇ ਕੇਰਾ ਕੀਹਤਨ
 ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਰੇ ਆਸਰਾ ਦੇਨ ਵਾਲੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਛੁੱਤ ਦੇ, ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ
 ਦੇ ਚਰਮਨ ਸਿੰਘਾਸਨ ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਦੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਆਪੇ ਜਾਕੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਾਂਗੀ॥
 ਮਾਤਾ ਜੀ ਜਦ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਬੁਧਸ ਹੋਏ ਤਾਂ ਜਿਤਨਾਂ ਇਹ ਦਿਸਨੇ ਹੋਣ ਗਈ (ਇਹ ਸਾਰੀ ਵਰਤ ਮਾਤਾ ਜੀ
 ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਸੁਣਾਈ ਹੈ)॥ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਜਦ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਗੋਰੇ ਪਵਿਤ ਕਰਨ ਕਈ ਉਸ
 ਗਈ ਇਹ ਚਰਮਨ ਦਿਤੇ, ਜਿਥੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਈ ਗਾਏ ਨੇ ਹੱਥ ਪਕੜੇ
 ਕਰਨ ਤੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਵਾਈ॥ ਗੀਚ-ਨਿਭਜ ਜੀ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਸ ਮਾਈ ਨੂੰ ਕੀ ਹੈ? ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ
 ਮਾਈ ਗਾਏ ਨੇ ਚੰਗਿਆਂ॥ ਜੀ, ਦਿਨਾਂ ਅੱਖੀਆਂ ਵਿਚ ਮੈਤੀਆਂ ਉਤਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤੁਕਟਰਨੇ
 ਅਧਮਸ ਕਰਨ ਕਈ ਦਿਨ ਹੈ॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪੁਰਮ ਕੀਤਾ, “ਠੀਕ ਹੈ, ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ
 ਭਰੀ ਕਰਨਗੇ॥”

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇਸ ਬਪਸ ਚਕੇ ਗਏ, ਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਛੇ : ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿੱਥ ਤੇ ਇਹ ਅੱਖੀਆਂ

ਦਾ ਅਪ੍ਰੈਸਨ ਦੇਰ ਸਿਆਮੀ ਡਾਕਟਰ ਪਲੇ ਇਕ ਸ਼ਰਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਰਹਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਅੱਖੀਆਂ ਤੇ (ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਐਨਰ ਨਾਇਆਂ) ਮਾਤਾ ਜੀ ਪਾਤੀ ਸਾਕ ਤਰ ਪਾਠ ਆਦਿਕ ਕਰ ਰੇਂਦੇ ਰਹੇ ॥

ਇਕ ਰੋਜ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਰੋਹ ਗੀਤ ਤੇ ਗੰਡਿਆਂ ਦੇ ਬਰਤ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਕਰ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚੀਅਤ ਡਾਕਟਰ ਵਿਭੀਅਮ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਦੇ ਦਵਾਖਾਨੇ ਵਿਚ ਐਡਵਰ ਵਾਨੇ ਇਕ ਪਤੀਰੇ ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਉਸਦੇ ਅਜੇ ਉਪਰ ਹੀ ਸੀ ਜਦ ਉਹ ਪਤੀਰੀਆਂ ਤੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਨੁਗਰੀ ਚੜ੍ਹੇ ਦਾ ਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਬਪਸ ਉਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਦੁਖ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ॥ ਉਹ ਉਪਰ ਜਾਕੇ ਇਕ ਟੇ (TRAY) ਵਿਚ ਕੁਝ ਫਲ ਰੱਖਕੇ ਤੇ ਕੁਝ ਗਾਇਆ ਰੱਖਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਮਸਕਾਰ ਆਨ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਹਿਨਾ ਸ਼ੁਰੂ : "ਜੇ ਮੈਂ ਵੇਰਨਾਂ ਦਾ ਇਨਾਜ਼ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਤੇ ਆਪ ਸਾਡੇ ਇਨਾਜ਼ ਦੁਰ ਕਰਨ ਦਰੇਂਦਰ ॥" ਉਸਨੇ ਸਿਆਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ, ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੈਂਨੂੰ ਈਸਾ ਜੀ ਦੇ ਬਰਸ਼ਨ ਹੋਵੇ ॥ (ਇਹ ਉਪਰਲੀ ਬਾਰਤਾ ਮੈਂਨੂੰ ਜੇਮਲ (ਜਿਪਸੀ) ਕੀ ਤੇ ਸੁਨਾਈ ਹੈ) ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਇਸ

ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਪਾਸ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਮਾਤਾ ਦੀ ਸਹੀਰ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤ ਹੈ) ਕੇਵਲ .....

ਉਸ ਵੇਲੇ ਬੀਕੋਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸੰਨਿਆਸੀ ਬਾਬ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਪਤਿਕਾਵੇ ਤੇ ਦੀਰੀ ਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਜਾਪਲ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਸੁ.ਪੀ. ਪਰਾਂਤ ਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਧੂ ਸੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੀ ਉਸਦਾ ਆਵਾਜ਼ ਜਾਨ ਪਾਠਾਂ ਵਿਚ ਸੀ ਉਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਕੇ ਕੁਝ ਮੈਂਨੂੰ ਬਾਰਨ ਕੀਤੀ ਮਨ ਜਿੰਨਾ ਬਾਰੇ ਮੈਂਨੂੰ ਬਾਬੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ ਕੇਵਲ ਵੇਨਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਪਨਾ ਮਨ ਦਾ ਸੰਗ ਦੁਰ ਕਰਕੇ ਗਿਆ ਸੀ ॥

ਸ਼ੀਬ, ਸਿਵਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਾਠ ਮੁਕਾਬਲਾ (ਸੁਧ ਪਾਠ) ਦੀ ਰੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਨਾਮ ਪਾਠੀ ਸਿਖਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ ਨਾਮ ਪਾਠੀ ਵੀਰਾਂ ਸਿਖਾਂ ਤੇ ਵੀ ਭਾਗ ਨਿਆਸੀ ਪਾਠੀਆਂ ਪਲੇ ਤੇ, ਸੁਤਾਦਕ ਤੋਰ ਤੇ ਗਤਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਉਹ ਸਿਆਮੀ, ਬਿਹਾਰੀ, ਕਾਂ ਤੇ ਦੁਰਾਣ, ਅੰਕੁੜ ਤੇ ਕੰਨੜ, ਏ ਤੇ ੭ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਰਕੇ ਇਤਿਆਦਿ ਦੀਆਂ ਸਨ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਨੀ ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਨੇਵਰ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਆਇਆ ਸੀ ॥

ਕੋਝਾਨ ਦੇ ਪਾਤਿਰ ਵੇਲੇ ਸੀਤ ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭੁਰੀ ਬੜੇ ਇਕ ਘੰਟਾ ਕਥਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਪੂਰੇ ਦਾਈਮਾ ਨਾਮ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਸਨ ਇਕ ਇਕ ਆਪ ਦਾ ਜਦ ਕਥਾ ਸੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੋਝਾਨ ਹਾਹ ਪੈਰ ਸਹੀਰ ਦੀ ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਹੋ ਇਕ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੋਲਤੀ ਕੀਤੀ "ਸੀਤ ਜੀ ॥ ਕੁਝ ਮਿਟਿ ਠਹਿਰ ਜਾਵੇ, ਸੀਗਤ ਨੂੰ ਆ ਬੈਠੇ ਇਹ ॥" ਤਾਂ ਸੀਤਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਸੀ ॥

"ਭਾਈ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਦਾਈਮ ਤੇ ਕਥਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦੇ ਰੀਏ ਚਲੇ ਸੀਗਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾ ਆਇਆ, ਹੋਵੇ ਇਸ ਨਾਮ ਮੈਂਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥"

ਗੁਰੀ ਸਿੰਘਾਂ ਵੇਲੇ ਸਾਧ ਦੇ ਸੀਠਨ ਤੇ ਬਾਦ ਫੇਰ ਗਤ ਨੂੰ ਜੱਥੇਦਾਰ ਫੌਜ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਝਾਨ ਦਾ ਸਾਥ ਮਹਿਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇਂਦੇ ॥ ਆਪ ਸਿੰਘੀਆਂ ਪਾਰਨਾ ਪੜ੍ਹਦੇ ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਬਾਜ਼ ਰਹੀ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਣ ਵਾਲਾ ਜਿਸ ਨਾਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ॥ ਅਤੇ ਵੀ ਆਪ ਦੀਆਂ ਪਾਰਨਾਂ ਦੀ ਗੁੰਝ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ॥

"ਨਾਨਕ ਕਾਨੁ ਗਏਆਂ ਚਾਰਦਾ, ਰੰਗ ਰੰਗ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰੇ ਕਾਨੁ ਫੌਜਦੀ ॥"

"ਤੰਗੀ ਐਸਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ ਸਾਕ ਕੇ, ਗਏ ਜੰਗੀ ਤੇ ਗਏ ਨੇ ॥"

"ਕਾਨੂੰ ਭਾਨ ਜਾਨਾਂ ਵਿਚ ਮਾਥੀ, ਲੋਕੀ ਜੰਗੀ ਗੰਦ ਬਾਦਕੇ ॥"

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤਿਖਰ ਸੁਰਤੋਂ ਵਿਚ ਕੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਸੀ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਏਕੇ
ਸਿੰਘ ਸਤਗੁਰਦਾਸ ਦੇਵੇ ਦੇ ਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਖਿਰਾਦ ਪਰਚਾਰ ਨਿੱਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਤੇ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗੁਰੂ
ਦੇ ਮੰਤਰਣ ਵਾਲੀ ਅਪਣੇ ਦੰਗ ਨਾਲ ਪਰਚਾਰ ਵਿਚ ਕਈ ਅਯੋਗ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ
ਦੇਨ ਕਈ ਸੀਤ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਆਸਿਮ' ਤਿਆਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਪਰ ਗ੍ਰੰਥ ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ
ਇਤਾ ਤੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਅਸਾਂ ਤੇ ਸਿਮੈ ਦੇ ਖਿਰਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ' ਕੇਵਲ ਅਪਣੇ ਧਰਮ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਮੰਤਰ
ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਰਨਾ ਹੈ. ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿਮੈ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਤਕਰੀਫ ਪਹੁੰਚੇ ॥"
ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਕੁਝ ਦਾਈਮ ਨੀਯਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਜਿ ਜਿਸਨੂੰ 'ਦੁਹਾਰੀ ਗੁਰੂ' ਵਾਰੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਉਹ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਗੁਰਦਾਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ' ਪਰੰਤੂ ਇਹਨਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਸੰਕੇ-
ਦਾਈ ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ॥

ਸਿੰਘ ਸਤਗੁਰਦਾਸ ਦੇਵੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜੀ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਰਸਨ ਅਪਣੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਨ ਪੜ੍ਹਾਏ
ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ ਕਾਮਯਾਬ ਨ ਹੋਏ ਕਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ: ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਤਗੁਰੂ ਵਿਰੁੱਧੀ ਨਿਬੰਧੀ
ਨੂੰ ਜਦ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸ ਦੇ ਇਹ ਪਾਠ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ 'ਅਸੀਂ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਹੀ ਅਪਣੇ
ਪਿਤਾ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਅਪਣੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਏ ਅਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਾਨੂੰ? ਤਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਤੋਂ ਫਿਰ ਉੱਚੀ ਸਾਹੀ ਗਾਨ ਕੱਢ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ 'ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਕੇਵਲ ਜੈਸਿਆਂ ਤੋਂ
ਮੈਂ ਕੁਝ ਕੁਝ ਵਾਲਾ?' ਸੋ ਉਸਦੇ ਦਰਸਨ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਫਿਰੋਂ ਨਿਬੰਧੀ ਗੋਰ ਨਾਮ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਤੇ ਦਰਸਨ
ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ॥ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਤੇ ਵੀ ਅਹੰਸਾ ਕਰਕੇ ਦਰਸਨ ਪੜ੍ਹਾਏ ਸਨ ॥

ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਏਕੇ 'ਬੀਤ ਪੰਥ' ਦਾ ਮੇਰਾ ਬੜੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪ੍ਰਮਾਣ ਮਾਨਯੋ ਗਿਆ ॥
ਜਿਸੇ ੨1 ਜਨਵਰੀ 1934 ਮੌਤਦਾਰ ਦਾ ਇਸ ਸੀ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਡੇਰੇ (ਕੁੱਝਾ ਕਾਈ ਚਿਰਾਗੇ)
ਇਥੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਵਾਲੀ ਸਭ ਮੰਗ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਖੱਤਰ ਤੇਜ਼ੀਆਂ ਗਿਆ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਇਹ
ਜਗਾ ਕੁਝ ਦੂਰ ਹੋਣ ਤੇ ਅਤੇ ਅਛਰਾਈ ਕਈ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਪਰਦੇਪ ਪੁਰਾਤਨ ਹੋਣ ਤੇ ਸਭ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ
ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਿਬ ਦਰਦੀਰਤ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਰਾਤ ਦਾ ਕੀਰਤਨ
ਅਤੇ ਜਗਰਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ ਬੱਸਾਂ ਰਾਤ ਦੇ ਅੰਤ ਵਲੋਂ ਤੇ ਜੀ ਕੋਝਾ ਕਾਈ ਵੱਡੇ ਰਾਤੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹਈਆਂ
ਸਨ ਤੇ ਨਾਮ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ 'ਅਸੀਂ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਪਾਠ ਨੂੰ ਕੀਦੇ ਮਾਰ ਕੇ ਵਾਰਦਾਰ ਸਹਿਤ ਇਸ
ਪੁਰਬ ਵਿਚ ਸਮਝ ਤੇ ਕੇ ਕੇਵਲ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਇਹ ਬੰਗਾਲੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਬਾਬਾ ਸਚਮੀ ਸਤਗੁਰੂ ਪੁਰੀ ਤੋਂ
ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਜਾਨਕਾਰੀ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ ਸਮਝ ਤੇ ਸਨ ੨1 ਜਨਵਰੀ 1934 ਨੂੰ ਜਦ ਇਹਨਾਂ
ਸਭਾਂ ਦਾ ਕੇਵਲ (ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਫੋਟੋ ਉਮਰ ਵਿਚ) ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਇਸਨਾਂ ਕਰਤੋਂ ਬਾਦ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸ਼੍ਰੀ
ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮੱਥੇ ਟੇਰਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗ੍ਰੰਥ ਨਿਬੰਧ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਣੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੀ ਭੀਰ ਤੇ
ਬੈਠੇ ਗਵੇਲਾਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ ਜੋ ਅਨੰਦ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਯਾ ਤਾਂ ਅਖੰਡੀਯ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਪੰਦੇ ਪੰਜ
ਵੇਲੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੰਗ ਤੇ ਬਾਦ ਬਾਹਰ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਈਆਂ ਵਿਛੀਆਂ ਰੋਈਆਂ ਸਨ ਰਾਗੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ
ਆਸਾ ਜੀ ਦੀ ਬਾਰਦਾ ਕੀਰਤਨ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਗੀਤ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਤਾਉਮ ਦੀਆਂ ਭੁਗਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਚ ਹੋਰ
ਰਸ ਭਰਦਿਤਾ ਇਹ ਦਿਸਾਤ ਹਵਨ-ਕੋਤ ਵਿਚ ਹਵਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਾਰੀ ਸਿੰਘ ਪਾਠ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ
ਤੇ ਹਵਨ ਦੀ ਅਗਰੀ ਪੁਰੀ ਤੋਂ ਕੁਝੀ ਭਰੀ ਜਾਗਾਂ ਭਰਮੇ ਹਮੇਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸੁਗਾਫਾ ਬਰ ਰਹੀ ਸੀ ॥
ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਹਮਾਨ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀਆਂ ਹੁਨਾਂ ਸੁਰਬ ਮਾਰਨਾਂ ਮਸਤਾਨੇ ਪੰਡਿਤ (ਵਿਚ ਕੋਟਰੀਆਂ
ਜੋ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸਦਾ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਅਤਿ ਕਠਨ ਹੋਂ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਭੰਗ ਤੇ ਬੰਗੀਤ ਦੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਭੰਗ ਤਕਰੀਬਨ
੧ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਨੀਗਰ ਫਰਕ ਉਪਰੀਤ ਸੰਗਤਾਂ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਪਾਰੀ ਛਾਪਸ ਗਈਆਂ ॥

ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਸਿੰਘ ਤੇ ਚੰਦ ਕੀਤੇ ਜੋ ਗਿਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ॥ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਸਾਹਰ
ਚੋਂ ਇਕ ਬੁੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਨਣ ਕਰ ਸਕਿਆਂ ਤਾਂ ਤੇ ਕੇਵਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੀ ਗਾਣਿਆਂ ਗਿਆ ਤਾਂ

ਉਹ ਵੀ ਨਿਖ ਸਕੇਗਾ ॥ ਜੇਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਸਮੇਂ ਸੀਤ ਵਜੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੁਮਾਰ
ਮਸਤਕੀ ਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਤੇ ਜਾ ਪਏ ਜਦ ਉਹ ਰੋਸ ਦਿਖ ਆਏ ਤਾਂ
ਜਿਸੇ ਕੇ ਉਤਰਾਂ ਤੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਦ ਮਸਤਕੀ ਤੇ ਗਏ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜੱਤ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਤੂੰ ਵੱਜੀ ਸੀ ਉਹ ਸੁਣਕੇ ਗੁਰਦੇਵੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਏ (ਭੇਰੇ) ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਸਿਮਾਂ ਮੰਗੀ ਕਿ 'ਮਾਰੇ ਘਰੇ'
ਤੁਸੀਂ ਗਈ ਹੈ' ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਉੱਤਰ ਕੇ ਕਹਾ ਸੀਤ, 'ਜਿ ਜੇ ਤੂੰ ਮਸਤਕੀ ਵਿਰਤੀ ਇਹ ਸੀ
ਤਾਂ ਤੂੰ ਤੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜਾਗੀਦੀ, ਤੇ ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਹੋਸ਼ ਦਿਖ ਸੈਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮਸਤਕੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਸਕਦਾ ॥'
ਸੀਤ ਵਜੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫਿਰ ਇਹ ਜੋਗ:- 'ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਥੇ ਡਿੱਗਾ ਹਾਂ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਕੇਸੇ
ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਪੁੱਤੀ ਦੋਸਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ
ਜਾਣ ਸਾਹੀ ਨਹੀਂ ॥' ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫਿਰ ਜੋਗ:- 'ਜੇਕਰ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ॥'

ਇਹ ਇਹ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਭਾਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਰਾਮ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਇਹ ਸਿਖ ਜੋਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੇਠੀ ਨੇ
'ਪੈਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ' ਰਚਿਕੇ ਸੰਬੰਧਤ ਕੀਤਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਮਨੁ ਰਹੱਤ ਇਹ ਵੇਰੀ ਫੇਰ
ਰਿਹਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਚ-ਨਿਹਤ ਜੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਗਰ ਹੋਏ ਪਉੜੀਆਂ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਤਰੇ ਜਿਵੇਂ ਛਾਨ ਮਾਗੀਦੀ ਹੈ
ਜੇਹਾਂ ਖਲੀ ਮੀਟਾ ਤੇ ਆਸ ਸਦਾ ਹੋਏ ਜੇ ਵਧਾ ਜਾਨ ਕਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਕੇਵਲ ਇਸ ਦੀ ਸਿਆਸੀ
ਭਗਵੀਤ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ 'ਦੀਅਮ' ਸੀ ਉਸਨੂੰ ਰਚਿਕੇ, 'ਪਾਏ ਘਾਨ' (ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਚੰਦੀ ਦਾ
ਅੱਖਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਕਬ ਇਹ ਹੈ ਜੋ 'ਪਾਹ ਚਰ') ਇਤਨੇ ਤੂੰ ਸੀਤ ਬਗਾਵਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੀਤ ਵਜੀਰ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਸ੍ਰੀ ਚ-ਨਿਹਤ ਜੀ ਵੇਰੇ ਵਧਾ-ਚਰੇ ਗਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਬਾਹਰ
ਉਹ ਸਿਖ ਜੋਸ਼ ਸਿੰਘ ਵੇਰੇ ਪੁਜਾ ਤੇ ਤੁਰ ਬਾਖਸ਼ਾਈ ॥ ਸਿਆਸੀ ਭਗਵੀਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ
ਜੋ ਏਸਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਦੇ ਅੱਖਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਨਾ ਸਿਆਸੀ ਹੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਰੰਗਮਈ, ਸੰਪਾਦਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉੱਤਰ ਕਾਨੀ ਪਾਸੇ ਤੇ ਉਹ ਚੰਦਰ ਆਏ ਸਨ ਰਸਤੇ ਵਿਚ
ਪਹਾੜੀ ਥਾਂ ਤੇ ਪਾਏ ਜੋਸ਼ਾਂ ਤੂੰ ਪਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਥੇ ਚੰਦਰ ਤੇ ਵਧਾ ਜਾਨ ਦਾ ਧੰਨਗਾਮ ਇਸ ਪਰਕਾਰ
ਜੀਤ ਕੀਤਾ ਸਿਆਸੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਹਿਤ ਕੁਝ ਸੇਵਕ ਤੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਜੱਥਾ ਗੱਡੀ ਚਲੀ ਦੱਖਣ ਪਾਸੇ ਮਸ਼ਾਯਾ
ਦੀ ਚੰਦਰਗਾਹ ਘੋਰਾਂਗਾ ਵਲ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਮਸ਼ਾਯਾ ਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਗਤ ਰਾਹੀਂ ਰੰਗੂਰ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ॥
ਮਸ਼ਾਯਾ ਅਤੇ ਕਈ ਹਜ਼ੂਰੀ ਸੇਵਕ ਤੇ ਕੁਝ ਉੱਤਰ ਪੱਛਮ ਵੇਰੇ ਪਾਸੇ ਗੱਡੀ ਤੇ ਪਾਸੇ ਰਾਹੀਂ ਰੰਗੂਰ
ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਤੇ ਇਥੇ ਬਹੁਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪਾਹ ਕਰਕੇ ਮੈਸ਼ਮੀਰ ਸਹਿਤ ਉਹ ਰੰਗੂਰ ਵਲ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ
ਇਸ ਵੇਰੀ ਰਸਤੇ ਦੀ ਜਾਣ ਸਾਹੀ ਕਈ ਸੀਤ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਿਸ ਸੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਗੱਧਰ
ਉਹ ਨਾਮ ਜਾਣ ਕਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਚੀਚ-ਨਿਹਤ ਜੀ ਚੰਦਰ ਤੇ ਬੁਧਵਾਰ 24 ਜਨਵਰੀ 1935 ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਰੇ ਤੁਆਰੀਵੇਂ
ਗਟੇ ਸਮੇਂ ਰੰਗੂਰ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਭ ਸ਼ਰੇਧੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਗਤ ਇਹ ਕਰਨ ਕਈ ਆਏ
ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੱਡੀ ਦੇ ਚਰਟ ਕਈ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਬਹਿਰਾਂ ਸ: ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਕਾਤਕਾ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੇ ਮਾਤ
ਦਾ ਕੋਰੇ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਚ-ਨਿਹਤ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਜਦ ਗੱਡੀ ਚੜ੍ਹਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦੋ ਕੋਰੇ
ਲੱਗੇ 'ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਕੁਝ ਹਾਰ' ਇਹ ਪੁਸ਼ਪ ਹਾਰ ਸ੍ਰੀ ਚ-ਨਿਹਤ ਜੀ ਨੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਇਹ ਪਾਇਆ
ਤਾਂ ਉਹ ਹਾਰ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ॥ ਸਭ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਆ ਗਈ ਕਿ 'ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ
ਹਾਰ ਤੇ ਗਈ ਹੈ' ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਰਸਤੇ ਦੀ ਜਾਣ ਸਾਹੀ ਕਈ ਤੇ ਘੋਰਾਂਗੇ ਸਮੁੰਦਰੀ
ਜਗਤ ਤੇ ਰੰਗੂਰ ਕਈ ਸ: ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਘੋਰਾਂਗੇ' ਨਾਮ ਰਾਖੇ ॥

ਮਾਤਾ ਜੀ ਤੇ ਬਾਰੀਦਾ ਭੋਜਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਦੇਹੇ ਗੰਭੀਰ ਰਚਨਾ ਹੋਇਆ (ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਉਸਦੇ ਪਾਸੇ ਹੋ
ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਅੱਗੇ ਘਰ ਗਈ ਤਕ (ਉਸਨੂੰ ਭੈੜ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ) ਜਾਂਦੇ ਉਥੇ
ਪੌਲਿਆਂ ਤੇ ਦੋ ਗਤਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਰਹੇ ਘਰਮਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਮੈਂਸਟ ਸਫ਼ਿਰ ਪਹੁੰਚੀਦਾ ਸੀ ॥

ਗੀਤ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਨੂੰ ਭਾਗ ਹੋਆ ਮਾਜੇ ਅੱਠ ਦਸ ਇਹ ਜੀ ਕਿਤੀਤ ਹੋਏ ਸਨ ਜੋ ਰਾਮ ਸਿੰਘ
ਕਾਨੌਦਾ ਸ਼ਰਾ ਜੋ ਪੰਜ ਡੇਰੀਆਂ ਤੇ ਘਾਟ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕੁਝ ਹਿਰ ਦੀਆਰ ਹੋਏ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ
ਹੋਆ ਤਾਂ ਹਰ ਇਹ ਦੀ ਕੁਝਾਨ ਦੇ ਉੱਤੇ ਅੱਖਰ ਸਨ "ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਾਂ ਸਿਮੇ ਦੀ ਸੰਤ ਜਨ ਨੇ ਦੀ ਕੀਏ
ਫੈਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਬੁਝਾਈ ਰਹਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਦੇ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸਦੀ ਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ॥"

ਗੀਤ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਜੱਥੇ ਸਮੇਤ ਨੀਜਰ ਸੀਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਜਗਤ ਗਈ ਭੰਗੁਰ ਪਹੁੰਚੇ ਉਥੇ
ਮਾਤਾ ਜੀ ਵੀ ਬਾਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਦਰ ਨਜ ਮੈਸਟ, ਮੈਸਟਮੈਸਟ ਤੇ ਕੁਝ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਫੇਰ ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਰੰਗੁਰ ਤੇ ਸਮੁੱਚੀ
ਜਗਤ ਹੁੰਦੀ ਕੋਰਕੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹੋਏ ਉਥੇ ਕੁਝਿਆਂ ਪਹੁੰਚੇ ॥ ਸੰਤ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰੀ ਫੰਡੀਓ ਪਾਸੇ ਗੁਣਿਆ ਸੀ ਜੋ ਜਦ
ਇਹ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਆਸਾਈ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਦਸ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਆਪਣੀ ਬਾਰੀ "ਸ੍ਰੀ ਭੋਈ ਜਾਇਕ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ
ਜੀ ਪਹੁੰਚ ਬੁਝੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਥੇ ਸਾਰੇ ਦਸ ਤੇ ਗੋਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਜਗਤ ਦੀ ਸਰਜ ਵਿਰ ਸੀਰਤ-ਸ਼ਰਿਆਂ ਉਸਦੇ ਦੇ ਬਾਬਾ ਜੀ
ਦੇ ਕੁਪਵਿਰ (ਹਜ਼ੂਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਤੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਆਸਾਈ ਹੋਰ "ਸ੍ਰੀ ਭੋਈ ਜਾਇਕ ਮੁੜ ਅਨ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਇਸਤਰੂ
ਇਹ ਭੋਰ ਤਰੀ ਪਤਰ ਸਫ਼ਰਤ ਨਾਜ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ ॥

⑧ ਖਾਸ ਨੋਟ:- ਗੀਤ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਦਾ ਭੇਤ ਚੌਥ ਇਸਤਰੂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ "ਜਦ ਪਰਾਸਾਥ ਤੇ ਹੋਰ ਆਰੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ
ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਸਭਦੇਵ ਦੇ ਪਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਤਰੂ ਅਪਣੇ ਪਰ ਜੀ ਅਭਮੁਕੀ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਪੀਟੇ ਬੈਠ
ਹੋਇਆ ਸੀ ਗੀਤ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਖਾਸ ਨਾ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ "ਸਾਨੂੰ ਕਿਥੇ ਬੈਠਾਣਾ ਚੀ?" ਤਾਂ ਉਹ ਬਜਰ ਵਿਚ ਆਰੇ
ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਦਿੱਤਿਆ ਗੀਤ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਮੀਜੇ ਤੇ ਬੈਠ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਕੁਝ ਗਏ ਦੀ ਸਰੀਰਾਂ ਦੀ ਆਨ ਕੇ
ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸਮਾਜਗਰ ਜੀਤੀ ਜਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਿਰ ਸਿੰਘ ਨਕਰਾਨ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਪੁਰਾ ਜਾਤ ਕੇ
(ਇਹ ਸਿੰਘ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਰ ਤੇ ਪੁਰਾ ਜੀ ਕੱਪੜਾ ਸੀ) ਗੀਤ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਪੁੱਛੇ ਜੋੜੇ ਸਮੇਤ ਤੇ ਅਪਣੇ
ਆਪ ਨੂੰ ਦਰ-ਗਈ ਬਰਾਇਆ ਅੱਜ ਕਰ ਇਸ ਸਿਰ ਦੀ ਸੰਤਰ ਤੋੜਾਂ ਦੀ ਮਾਇਰ ਹੈ ॥ ਤੇ ਇਸਤਰੂ ਘਾਟ ਜਦ
ਜਿੰਦ ਸਤ (ਅੱਜ ਕਰ ਜਿੰਦ ਸਾਥ) ਕਹਿਆਂ ਰੰਦੇ ਬੈਠਨ ਰਹੇ ਤੇ ਚੰਗੁਤ ਜੀ ਸਾਥਗਰ ਸਫ਼ਰਤ ਜੀਤਾ ਤੇ ਇਸਦੇ
ਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸਤ ਦੇ ਪਰਾਨ ਇਕ ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਨਕਰਾਨ ਨੇ ਅਪਣੀ ਬਾਰੀ ਦੀ ਮੀਕੀ ਸੰਧੀ ਤੇ ਇਹ ਵਿਗਰ ਬੈਠੇ ਤੇ ਸਾਡਾ
ਸੇਰ ਪਛਰ ਨਾਜ ਗੁਰੂ ਸੰਧੀ ਹੋ ਮੁੰਡੇ ਜੀ ਇਸਤਰੂ ਅਪਣੇ ਹਰ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਹੋਏ ਆਏ ਤਾਂ ਤੇ
ਅਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਦੀ (ਵਿਰੋਧੀ) ਅਸੀਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਅਪਣੇ ਪਾਗ ਵਿਚ ਪਵਾਂਦੇ ਤਾਂ ਸਿਰ ਤੇ ਸਿੱਖੇ ਪਿਛੇ
ਰਹੀਏ? ਜੋ ਇਹ ਵਿਗਰ ਨੂੰ ਰੰਦੇ ਇਹ ਵਿਗਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੰਘ ਸਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਖੇ
ਚਰਨਾਂ ਦੇ ਰਈ ਬੈਠੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਚਰਨ ਜੀਤ ਮੁਸਕਾ ਕੇ "ਜੋ ਅਸੀਂ ਤੋਂ ਉਥੇ ਹੋ ਆਏ" ॥
ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਗਰ ਬੈਠੀਆਂ ਕਰਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਰਛਨੀ ਦਿਤੀ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰਤ ਘਾਟ
ਅਪਣੇ ਭੋਰ ਪਾਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਬਾਗ ਮੀਕੀ ਸਿੰਘ ਸਤਾ ਵਿਚ ਚਰਨ ਵਿੱਤੇ ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਥੇ ਕੋਈ ਹੋਆਇਆ
ਜਿਤ ਕੁਝ ਸਫ਼ਰ ਆਖੇ ਗੀਤ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਨਾ ਉਸਦੇ ਸੰਤ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਸਾ ਤੇ ਸੰਤ ਇਹ ਸਿੰਘ
ਚੌਰ ਚੌਰੀ ਦੀ ਗਾਏ ਸਨ ॥ ਇਹ ਉਪਰ ਸਿੱਖ ਖਾਸ ਨੋਟ ਸ. ਬਾਕਸਿਧ ਸੇਰੀ ਜੀ ਪਾਸੇ 18-9-1982 ਨੂੰ
ਸੁਣਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਇਸਦਾ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਸਭਦੇਵ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਤੇ ਇਸਤਰੂ ਸਾਥ
ਭੋਰ ਅੱਖੀਂ ਜਿਹ ਪੇਂਡੂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚਿਗਰ ਵਿਚ ਰਹਨ ਨਾਨਦੇ ਇਸ ਰਈ ਭੋਰ ਖਾਸ ਨੋਟ ਰਹੇਆ ॥

ਲੇਖਕ:-

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਨਰੀਦਾ

ਸੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੰਨ 1982 ਮਾਰਚ ਮਹੀਨਾ

ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ ਸੰਨ 1989 ਤਾ. 25 ਅਪਰੈਲ ॥